

[Augsburg], [vor 15. Mai 1566]

An Kaiser Maximilian II.

Druck: Isocrates, Augsburg 1566, fol. α2r-α4v; Isocrates, Basel 1567, I, S. 3-7; Isocrates, Basel 1571, fol. a2r-a3v.

AD INVIC-
 TISSIMVM ET POTEN-
 tissimum Romanorum Imperatorem,
 semper Augustum, D. Maximilianum
 II. Germaniae, Hungariae, Bohe-
 miaeqüe Regem, etc. Hierony-
 mi Vvolfij in Isocra-
 tem praefatio.

Bona quapiam fortuna videtur esse factum, potentissime et clementissime Imperator, vt Isocrates, orator planè regius, et his ipsis rebus, quae nunc deliberandae sunt, maturandis, vehementer occupatus, sub vestrae Caesareae Maiestatis exoptatum in hanc vrbem, ob grauissima Romani imperij negocia, aduentum, et Reipublicae Christianae (quod omnes sperant et optant) salutarem, typis excuderetur. Non quòd C[aesareae] Maiestati vestrae, et ingenio heroico praeditae, et ab ineunte aetate, et literis et imitatione maiorum, qui suae virtutis immortalem memoriam reliquerunt, paeclarè institutae, et in regno proauito ac vetustissimo, et natae et educatae, et exercitatae, cuiusquam vel scriptoris lectione, vel monitoris orationes magnoperè sit opus: sed quia futurum augurabar, si Caesarea vestra Maiestas tenue hoc opusculum in suo inclyto nomine apparere pateretur, multos ex proceribus aulicis, qui res magnorum principium administrant, libellum hunc in manus sumpturos, necque grauatum lecturos esse. Multa enim viri praestantes, et Reipublicae studiosi, sua et dicta et facta egregia recognoscent, quae ab Isocrate aliàs praecipiuntur, laudantur aliàs: et quia laudes easdem ad se quoque pertinere sentient, rectè factorum conscientia exhilarabuntur. Iam cum, in hac naturae humanae imbecillitate, non exiguae virtutis, neque paruae sapientiae sit, errata et peccata pro virili cauere: id quoque gaudebunt, se ab ijs vitijs esse alienos, quae orator et philosophus antiquissimus, et sua aetate per Europam atque Asiam celeberrimus reprehendit, seqüe ad V[estrae] C[aesareae] Maiestatis imitationem, omnis officij, laudis, humanitatis exemplar, quàm proxime accessisse. Illud etiam C[aesaream] Maiestatem V[estram] delectabit, cum Isocratem videbit ea suadere, et omnibus eloquentiae neruis contendere, quae ipsa iam suscepit, et, Deo fortunante, perficiet, vt et pax atque concordia, in Christiano orbe constituatur, et totius imperij viribus Barbari oppugnentur, et Pannoniae contra illorum insultus, tām colonijs, quàm perpetuis praesidijs, veluti muro immortali muniantur. Cui ego, quem Fortuna obscurum, Natura multis notum esse voluit, lucubratiuncula hac mea Romanum imperium, et diuinitùs destinatum, et consentientibus summorum principium suffragijs delatum, animo summisso et summa cum obseruantia gratulandum esse duxi: eoqüe magis, quòd et C[aesaream] V[estram] Maiestatem ea humanitate esse, non vno tantùm omnium ore perhiberi audio, sed et coràm vidi, vt neminem quantumuis humilem aspernetur: et Musarum hoc munus esse creditur, quarum ego cultor, nescio quàm felix, (id enim Fortunae munus est) assiduus certè quidem et diligens ab ineunte aetate fui, vt obseruantiam erga Monarchs suam (quoniam Louis optimi Maximi, cuius nomine summos principes intelligunt, non alumnae, sed filiae esse dicuntur) literarum monimentis declarant, seqüe illorum fidei et tutelae commendent. Nam quod ad me quidem

attinet, in ea fortuna, quae mihi vel diuinitùs attributa, vel à me certo consilio, ad naturam meam accommodato, delecta est, nihil neque sperans, neque spectans amplius, ingrauescente praesertim aetate, acquiesco. Hoc factum meum fortasse non tam audax, quam impudens, non tamen tam mea sponte, et certo quodam augurio atque omine felici, quam claris viris autoribus susceptum: si V[estra] C[aesarea] M[aiestas] diuinam imitata clementiam, in meliorem partem acceperit, animumque meum potius, inclytæ Austriacæ familiae, tot Regum et caesarum, summa cum praedicatione virtutis, parenti, addictissimum spectarit: me summo beneficio, C[aesareæ] V[estrae] Maiestatis, quam Deus optimus Maximus, ad Christiani orbis salutem et dignitatem, quam diutissimè incolumem et florentem conseruet, atque indies ad maiora prouehat, affectum esse iudicabo.